BİR FİLM NEYİ DEĞİŞTİREBİLİR?

ERCAN KESAL

Bir zamanlar şunları yazmışım:

"….1960'lı yıllar… 5-6 yaşlarındayım… Avanos… Serin bir gündüz vakti. Anam ve komşu kadınlarla birlikte kapalı sinemaya film seyretmeye gidiyoruz.

Anamın dimisinden tutmuş, önümdeki kalabalığa yetişmeye çalışıyorum. Sinemada "loca" tabir edilen küçük bir odanın içinde sandalyelere oturmuş 14-15 kadın fısır fısır konuşuyor. Anamın dizinin dibinde perdeye büyülenmiş gibi bakıyorum. Siyah beyaz bir film oynuyor. Filmde ara sıra türküler söyleyen bir kadın var. Kadının küçük bir kızı da var. Kız kayboluyor ya da birileri kaçırıyorlar. Filmin sonuna doğru buluyorlar ama kız annesini tanımıyor falan… Anam ve diğer kadınlar sürekli ağlaşıyorlar. Anamın dimisine daha sıkı sarılıyorum. Sonra film bitiyor ve eve dönüyoruz.

Ben artık başka bir çocuk olmuşum, büyümüşüm gibi hissediyorum kendimi.

Evet, sinema insanı büyüten bir şeydir.

1970'li yıllar… Ortaokula gidiyorum. Yaz tatillerinde babamın gazozhanesinde çalıştığım için özellikle akşamları açık hava sinemasına gidecek gazoz kasalarını ben taşımak istiyorum. Niyetim ve taktiğim çok basit: kucağımda gazoz kasaları ile içeri girmek ve kalabalığa karışarak bir daha dışarı çıkmamak.

Yaz bitmiş, sonbahar rüzgârlarının başladığı bir akşam. Havalar soğumaya başlamış. Açıkhava sinemasında o akşam pek fazla seyirci yok. Perdede yine siyah beyaz bir film oynuyor. Tuhaf bir film. Filmdeki adam (bir boyacı) bir resme aşık oluyor. Ama resmin gerçeğiyle birlikte olmak istemiyor. Sonra bu ikisi gölde kayıkla gidiyorlar…

Bir ara filmde sürekli yağan yağmura gerçekten de sinemada başımıza yağan yağmurlar eşlik ediyor.

Film bitip geç vakit eve tek başıma dönerken, o güne kadar hiç fark etmediğim tuhaf, değişik duygularla doluydum. İçim ürperiyor, yürürken garip bir biçimde etrafıma bakınıyordum.

Evet, sinema insanı değiştiren bir şeydir.

Ve işte, belki bu yüzden yirmi beş yıl sonra bu enteresan dünyayı bana sunan o

Bir filmi bitirip kapının önüne çıktığımda artık eski "ben" olmuyorum. Dünyaya yeniden, yeni bir yerden ve yeni bir kimlikle bir daha başlıyorum.

adamı ve o dünyayı bulmak için İstanbul'a gelmiştim. Hep aklımın bir köşesinde duran o adamın peşine düştüm, aradım, buldum. 1993 yılında kurucularından olduğum bir psikiyatri merkezinin açılışında "*Sevmek Zamanı* - Bir Filmin Psikoanalitik Yorumu ve Metin Erksan Söyleşisi" başlığıyla Metin Erksan'ı konuk ettik.

Metin Erksan şunları söyledi: "Ercan Kesal'la biz yeni tanışmıyoruz. Ben O'nu yirmi beş yıl önceden tanırım, benim çok eski arkadaşımdır. Çünkü, benim filmimde boyacı Halil'in (M. Kenter) başına yağan yağmurlarla, bacakları henüz sandalyeden yere değmeye başlamış küçük Ercan'ın *Sevmek Zamanı*'nı seyrederken başına yağan yağmurlar aynı yağmurlardır."

Beni yirmi beş yıl önce kanat takıp uçuran o adam yine başka semalara göndermişti işte.

Evet , sinema insanı uçuran bir şeydir…

İşte tüm bunları bana bahşettiği için sinemaya gidiyorum, film seyrediyorum.

Neden kitap okuyorsam, neden resim seviyorsam ya da neden bir konsere gitmek için sabırsızlıkla bekliyorsam, onun için...

Bütün bu eylemlerin sonunda, bu dünya ile ilgili bitmek tükenmek bilmeyen sorularımın az da olsa cevabını buluyorum. İçimdeki varoluşsal sıkıntı bir parça diniyor.

En önemlisi, bir filmi bitirip kapının önüne çıktığımda artık eski "ben" olmuyorum. Dünyaya yeniden, yeni bir yerden ve yeni bir kimlikle bir daha başlıyorum. Tıpkı Çehov'un çok sevdiğim bir hikâyesini bitirdikten sonra olduğu gibi. Ya da yeni duyduğum bir Neşet Ertaş bozlağı bittikten sonra bende ne oluyorsa.

Başka hiçbir sanat dalında böylesine güçlü bir biçimde bulamadığım bir ayrıcalık bu aslında… Her film dünyaya katlanabilmeme vesile olan bir yürek merhemidir... Onun için…"